

**Міністерство освіти і науки України  
Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти  
Кафедра педагогіки



**“ЗАТВЕРДЖУЮ”:**

Перший проректор Набока О.Г.

*Набока*

(ПІБ)

“28” серпня 2020р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ОСНОВИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ДОЗВІЛЛЯ**

**підготовки здобувачів другого (магістерського)  
рівня вищої освіти  
(назва рівня вищої освіти)  
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки  
(шифр і назва спеціальності)  
за освітньо-професійною програмою  
Педагогіка вищої школи  
(назва програми)  
мова навчання українська**

Слов’янськ – 2020 р.

Розробник:

Білецький О.А. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки

Рецензенти:

Чернякова О.В, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології  
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Ковальова О.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки  
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки ДВНЗ  
«Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

в.о. завідувача кафедри педагогіки , докт. пед.наук, проф.

Цибулько Л.Г.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні педагогічні науки

Керівник групи забезпечення: докт. пед. наук, проф. Саяпіна С.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу  
«Донбаський державний педагогічний університет»

“28” серпня 2020 р. протокол № 1

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	2-й	–
	Семестр	
	3-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи студента – 4	Лекції	
	12 год.	4
	Практичні	
	16 год.	6
	Лабораторні	
	–	–
	Самостійна робота	
	62 год.	80
Вид контролю: залік		

*Мета вивчення навчальної дисципліни.* «Основи позашкільної освіти та дозвілля». Ознайомити здобувачів з теоретичними основами дозвілля, соціально - історичними та культурними особливостями розвитку сучасної системи культурно-дозвіллевої діяльності, з соціально-психологічними особливостями різних категорій населення під час організації для них змістовного і соціально-корисного дозвілля, а також зі специфікою дозвіллевої діяльності з підлітками та молоддю, а також формування у здобувачів таких компетентностей та програмних результатів навчання, що визначені освітньою (освітньо-професійною) програмою підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти «Педагогіка вищої школи», галузь знань 011 Освітні, педагогічні науки.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з вибіркової навчальної дисципліни  
«Основи позашкільної освіти та дозвілля»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Пояснювати необхідність пошуку та критичного аналізу відкритих інформаційних освітніх ресурсів, адаптувати та модифікувати їх, конструювати власні цифрові освітні ресурси, інтегрувати їх у освітній процес позашкільної освіти; використовувати можливості сучасних технологій для обміну педагогічним досвідом та саморозвитку.</p> <p>Демонструвати достатній рівень володіння новітніми методиками організації позашкільної освіти, що забезпечують реалізацію вимог до позашкільної освіти</p> <p>Застосовувати фундаментально-професійні природничо-наукові знання, проводити позашкільні і позакласні заходи, виховувати у молоді свідоме ставлення до організації дозвілля, формувати уміння і навички, що є базовими для реалізації змісту</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний метод.</p> <p>Дослідницький метод.</p> <p>Пояснювально-ілюстративний метод.</p> <p>Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та завдань з самостійної роботи на платформі дистанційного навчання MOODLE.</p> <p>інформаційно-повідомлювальний, пояснювальний, інструктивно-практичний.</p> <p>Вправи, навчальна дискусія, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та завдань з самостійної роботи</p>	<p>Тестовий контроль.</p> <p>Творча робота.</p> <p>Усний контроль.</p> <p>Письмовий контроль. Вхідний (бесіда), поточний (тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів, доповідей, тестування)</p> <p>Усне опитування</p> <p>МікрОВикладання</p> <p>Метод самоконтролю</p> <p>Метод самооцінки</p> <p>вхідний (бесіда)</p> <p>Тестування</p> <p>Письмова робота</p> <p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи.</p> <p>Залік</p>

позашкільної освіти.

Вибирати сучасні джерела нормативної, навчальної, методичної, наукової інформації, порівнювати відомості з різних джерел, визначати необхідність певних груп знань для особистісного та професійного розвитку.

Застосовувати професійні науково-педагогічні знання, впроваджувати позакласне і позашкільне виховання, виховувати у молодісвідомість.

В організації дозвілля, формувати вміння навички, що є базовими для організації вільного часу і складають фундамент позашкільної освіти.

Застосовувати знання із загальної, вікової й соціальної педагогіки та, що забезпечують реалізацію нормативних вимог документів та Державного стандарту позашкільної освіти, Концепції Нової української школи та використовувати їх у освітньому процесі;

Пояснювати необхідність пошуку та критичного аналізу відкритих інформаційних освітніх ресурсів, адаптувати та модифікувати їх, конструювати власні цифрові освітні ресурси, інтегрувати їх у освітній

процес позашкільної освіти;  
Використовувати можливості  
сучасних технологій  
Пояснювально-ілюстративний метод.  
Інструктивно-практичний  
Лекція, семінарські заняття,  
мультимедійні презентації, демонстрація,  
обговорення, використання  
мультимедійних засобів; спільна он-лайн  
діяльність

### 3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		Л.	Пр.	С. р.		Л.	Пр.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Дозвілля як галузь наукового знання Дозвілля як об'єкт наукових досліджень.	2	2			1	1		
Тема 2. Визначення поняття «дозвілля» в контексті сучасних дослідницьких підходів.	2		2		1		1	
Тема 4. Основні концепції дозвіллевої діяльності.	6			6	10			10
Тема 5. Специфічні ознаки, типи, параметри дозвілля.	6			6	5			10
Тема 6. Феномен дозвілля на різних етапах розвитку суспільства. Проблема періодизації дозвіллевої діяльності.	2	2			1	1		
Тема 7. Основні етапи розвитку дозвілля як соціально-культурного явища.	2		2		1		1	

Тема 8. Розвиток бібліотечної справи та просвітницької роботи у другій половині XIX ст. як напряму дозвілєвої діяльності.	8			8	10			10
Тема 9. Історичний розвиток вітчизняного дозвілля.	6			6	10			10
Тема 10. Особливості національної психології у дозвілєвій діяльності людини	2	2			1	1		
Тема 11. Сімейно- побутові традиції та організація культурного дозвілля в Україні.								
Тема 12. Дозвілля народів світу.	2		2		1		1	
Тема 13. Поняття позакласної та Позашкільної роботи в освітньому процесі.	2	2						
Тема 14. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти.								
Тема 15. Методи позашкільної	2		2		1		1	



освіти.								
Тема 16. Структура позашкільної освіти.	6			6	10			10
Тема 17. Заклади позашкільної освіти.	8			8	10			10
Тема 18. Форми організації позашкільної освіти	6			6				
Тема 19. Органи управління позашкільною освітою	6			6				
Тема 20. Методика організації дитячого і підліткового дозвілля.	2	2			1	1		
Тема 21. Проблеми вільного часу та змістовного дозвілля підлітків.	2		2		1		1	
Тема 22 Види, форми, принципи і методи дозвілля дітей і підлітків.	6			6	10			10
Тема 23.. Особливості організації дозвіллевої діяльності молоддю.	1	1						
Тема 24. Форми дозвіллевої діяльності з молодими людьми	2		2		1		1	
Тема 25. Мет одика організації сімейного дозвілля.	1	1						

Тема 26. Методика організації сімейних свят.	2		2					
Тема 27. Методика організації та проведення спільного літнього відпочинку батьків і дітей.	4			4	10			10
Тема 28. Форми і зміст літнього відпочинку дітей та дорослих.	2		2					
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>12</b>	<b>16</b>	<b>62</b>	<b>90</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>80</b>

#### 4. Програма навчальної дисципліни

##### 4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1.	Дозвілля як об'єкт наукових досліджень.	2	1
2.	Проблема періодизації дозвіллевої діяльності.	2	1
3.	Особливості національної психології у дозвіллевій діяльності	2	1
4.	Методика організації дитячого і підліткового колективу	2	1
5.	Дозвіллева діяльність дітей як чинник особистісного саморозвитку.	2	
6.	Специфіка молодіжного дозвілля.	1	
7.	Соціально-культурний потенціал сімейного дозвілля	1	
<b>Разом</b>		<b>14</b>	<b>4</b>

##### 4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Визначення поняття «дозвілля» в контексті сучасних дослідницьких підходів.	2	1
2	Основні етапи розвитку дозвілля як соціально-культурного явища.	2	1
3	Дозвілля народів світу.	2	1

4	Методи позашкільної освіти.	2	1
5	Проблеми вільного часу та змістовного дозвілля підлітків.	2	1
6	Форми дозвіллевої діяльності з молодими людьми	2	1
7	Методика організації сімейних свят.	2	
8	Форми і зміст літнього відпочинку дітей та дорослих.	2	
<b>Разом</b>		<b>16</b>	<b>6</b>

### 4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1.	Основні концепції дозвіллевої діяльності.	6	10
2.	Специфічні ознаки, типи, параметри дозвілля.	6	10
3.	Розвиток бібліотечної справи та просвітницької роботи у другій половині XIX ст. як напряду дозвіллевої діяльності	8	10
4.	Історичний розвиток вітчизняного дозвілля.	6	10
5.	Структура позашкільної освіти	6	10
6.	Заклади позашкільної освіти.	8	10
7.	Види, форми, принципи і методи організації дозвілля дітей і підлітків	6	10
8.	Методика організації та проведення спільного літнього відпочинку батьків і дітей.	4	10
<b>Разом</b>		<b>62</b>	<b>80</b>

### 5. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

### 6. Засоби діагностики результатів навчання

- аналітичні звіти, реферати, есе;
  - залік;
  - презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації магістрів та виступи на наукових заходах.

## 7. Рекомендована література

### Основна

1. Балахтар, Валентина Візиторівна. Педагогіка і психологія в соціальній роботі : навч.-метод. посіб. / Валентина Балахтар ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Київ : Талком, 2017.. - 443 с. : рис., табл. - Бібліогр. в кінці розд.. - 300 прим.. - ISBN 978-617-7397-33-4
2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллєзнавство: навч. посіб. Київ: Центрна вчальної літератури, 2016. 208 с.
3. Креативна педагогіка : 144 форми, прийоми і методи роботи для твор. навчання і виховання : [метод. посіб.] / [упоряд. Н. Харченко]. - Київ : Шкільний світ, 2017.. - 93 с.
4. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти: практикоорієнтований посібник: електронне видання. І. Ю. Мосякова. – К.: Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. –121 с.
5. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні . Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. — Київ : Педагогічна думка, 2016. — 448 с.
6. Основи соціалізації особистості : навч. посіб. для студентів ОС "Бакалавр" спец. 6.010106 " Соціальна педагогіка" / Л. В. Вікторова [та ін.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компринт, 2017.. - 473 с.
7. Удовиченко, Ірина Володимирівна. Музейна педагогіка: теорія і практика : наук.-метод. посіб. / Ірина Удовиченко ; Нац. музей історії України, Музей іст. коштовностей України. - Київ : Логос, 2017. – 164с.

### Допоміжна література

1. Гакман А. В., Байдюк М. Ю. Закордонний досвід рекреаційно-оздоровчої діяльності у рамках дозвілля з людьми похилого віку. Молодий вчений.2016. №11 (38), листопад. С. 116–119.
2. Гончаренко О. В. Проблема дозвілля в контексті гендерного знання. Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету.2017. № 74. С. 6–7.
3. Дубровіна В. В. Гендерні відмінності в культурно-дозвілєвих практиках сучасної молоді . Студентська наука – 2017: зб. студ. наук. ст. з педагогіки і психології: Т.2. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. С. 130–134.
4. Кислашко, Олександр П. Християнська педагогіка : навч. посіб. / Олександр Кислашко, Ірина Сіданіч. - Київ : Східноєвропейська гуманітана місія, 2018.. - 480 с.
5. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка = Инновации в образовании: философия, психология, педагогика : зб. наук. ст. : у 2 ч. / [за заг. ред. О. В. Зосименко] ; КЗ "Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти" (Суми, Україна) [та ін.] = Educational innovations: philosophy, psychology, pedagogy. -

Суми : Цьома С. П. [вид. ], 2018 . Ч. 1 / [редкол.: М. А. Бойченко та ін.]. - 2018.. - 359 с.

6. Тверезовська, Ніна Трохимівна. Інформаційні ресурси забезпечення соціально-педагогічної діяльності : навч. посіб. для студентів ОС "Бакалавр" спец. 6.010106 "Соціальна педагогіка" / Н. Т. Тверезовська, Л. В. Вікторова, А. Б. Кочарян ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компрінт, 2017. - 417 с.

## **8. Інформаційні ресурси в Інтернеті**

1. <http://director.my-school.kr.ua/2-notes/35-synerhetyka-iaak-metodolohiia-u-systemi-patriotychnoho-vykhovannia-uchnivstva>
2. [http://pidruchniki.com/16930803/pedagogika/kompetentsiya\\_sut\\_struktura\\_osnov\\_ni\\_vidi](http://pidruchniki.com/16930803/pedagogika/kompetentsiya_sut_struktura_osnov_ni_vidi)
3. [http://kdpu.edu.ua/download/kaf\\_pedagog/file\\_pedagog/met\\_vix\\_rob.pdf](http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf)

## **9. Посилання на дистанційний курс**

Вивчення навчальної дисципліни «Основи позашкільної освіти та дозвілля» може відбуватися дистанційно або змішано на платформі Moodle ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1238>

Дистанційний курс розраховано на сім тем. Кожна тема містить такі компоненти: лекції, лабораторні завдання, самостійна робота та контроль знань (контрольні питання, тести).